

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 12 DECEMBER 1966 51. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
(03) 63 03 58
Sorø

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

HARALD QVIST

Advokat
Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25
CE 3264 - MI 3364
Lrs. G. Tage Nielsens eff.

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14
ÆGIR 8888

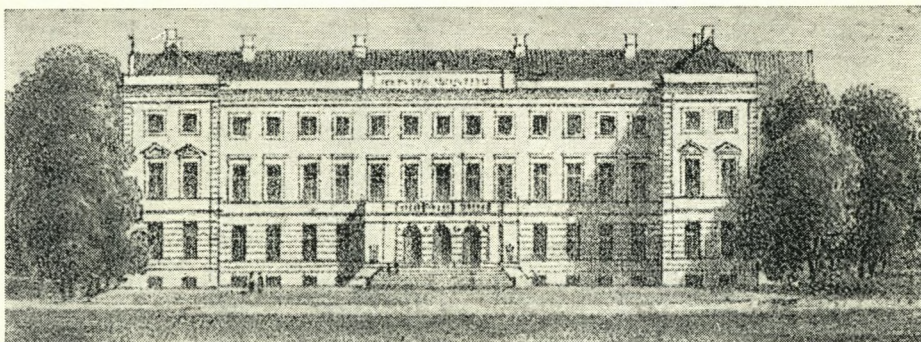
*Kaffe og The
en gros*

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K.
Minerva 5800

luksusøl
til hverdagspris
H A R B Ø E

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLÅDET

December 1966

51. ÅRGANG

NUMMER 12

Peter Heise og Sorø

Den 2. august opsattes over indgangen til de fem alumnatsbygninger fem forgyldte bronzeskulpturer; en af dem forestiller komponisten Peter Heise, der fra 18. december 1857 til 31. december 1864 var musiklærer ved skolen og organist ved kirken. Det kan måske derfor være på sin plads at fortælle noget om Heises Sorø-år. Han havde dernede den glæde at være sammen med sin broder Victor Heise (1825-1890), der i november 1855 blev konstitueret som lærer på skolen, og i december 1856 blev adjunkt. Senere — fra 1869 — var han præst, først i Pedersborg, derefter i Kvislemark og til sidst i Stenløse.

Peter Heise tilhørte en gammel patricier- og kulturslægt, præget af intelligente og åndelige interesser; en slægt af embedsmænd og videnskabsmænd, hos hvem musikalske anlæg i flere tilfælde var stærkt fremtrædende.

Peter Heise, der var født den 11. februar 1830, blev 1847 student fra Borgerdydskolen på Christianshavn, hvor han til kammerat fik den et år yngre Chr. Richardt, der blev hans ven for livet og medarbejder på nogle af hans betydeligste værker. Han blev et ivrigt og afholdt medlem af Studenterforeningen; han hørte til den kreds, der samledes om litteraten F.L. Liebenberg, og bl. a. vennerne dér var bl. a. Hostrup og Gotfred Rode. Han færdedes tillige meget i filosofien F. C. Sibberns hjem, og denne udviklede hans søns for og kærlighed til romantikkens digtere og vore gamle folkeviser.

Først 12 år gammel fik han en lærer i klaverspil, og det stod ham klart, at han ville være musiker. Han var (1848-49) elev af A. P. Berggreen; og videre uddannelse fik han i Leipzig (1852-53) hos Moritz Hauptmann; tillige dyrkede han Bach, Beethoven og Schumann, og

perfektionerede sig såvel på klaver som på violin. Tysklandsrejsen gav ham luft under vingerne.

Efter hjemkomsten slog han sig ned i København som musiklærer; tillige udfoldede han en rig og moden produktion. I oktober 1854 opførtes hans navnkundige Ruskantate, der har glædet slægt efter slægt og først 1933 afløstes af den nuværende. Også en række af hans kendteste romancer stammer fra denne tid.

Men nu indtrådte en revolution i hans liv. Gennem sine venner indførtes han i storkøbmanden Alfred Hages fornemme hjem, og her var der en magnet, der tiltrak ham, husets skønne datter med de »farlige« øjne, Ville Hage (1838-1912); det blev til gensidig forelskelse, og med angst og bæven indfandt han sig, bleg og nervøs, kjoleklædt, for hos den almægtige matador at anholde om hendes hånd. Han var meget usikker, da Hage i forvejen var »hårdt ramt«, idet han som svigersønner havde en digter (Carl Ploug) og en billedhugger (Vilh. Bissen) — den store handelsmand kunne måske tænke sig en af faget som svigersøn — men han ville ikke sætte sig mod sin datters lykke og gav sit samtykke.

Nu kommer Sorø ind i billedet. Heise måtte have en stilling med fast indtægt for at kunne forsørge en kone og ikke være henvist til løse indkomster som musiklærer og komponist.

Og netop nu blev stillingen som musiklærer og organist i Sorø ledig. Skolens rektor E. F. C. Bojesen betonedede i en skrivelse til ministeriet (1. okt. 1857), at stillingens løn, for at man

kunne »erholde« dygtige ansøgere, ikke burde være alt for ringe, og Heise fik embedet.

Han var ingenlunde fremmed for Sorø: Den 23.-26. juni 1854 havde han deltaget i Studenter-sangforeningens udflugt til Ringsted, Sorø og Næstved, og som ven af Adolf Bojesen (s. '1855), rektorens søn, havde han i et par ferier været på besøg dér. Den stille, romantisk-idylliske gamle by måtte tiltale en kunstnernatur som Heise.

I december 1857 tiltrådte han stillingen, og hermed begyndte for ham en vækstperiode, i hvilken han for alvor blev sig sit mål som kunstner bevidst — og for Sorø skole blev hans virke epokegørende.

I Sorø kom han til at bo hos en præsteenke fra Vestindien, fru Tide-mand, som blev hans moderlige veninde og med stor omsorg plejede ham, da han kort efter sin ankomst blev alvorlig syg — et anfald af den hjertelidelse, der 1879 gjorde ende på hans liv; også datteren Valborg satte han højt; hvorom vidner de mange breve, som Heise og hustruen skrev til hende, efter at han havde forladt Sorø.

Til belysning af Heises Sorø-tid foreligger et ikke ubetydeligt materiale (se nedenfor, noter).

Ud fra denne rigdom giver vi nogle hovedtræk af Heises virke i Sorø som lærer og kunstner.

Han gled let ind i Sorø-kredsen af lærere og embedsmænd. Rektor Bojesen blev en af hans bedste venner; han følte sig i særlig grad tiltrukket af rektors musikalske hus; han spillede klaver for Bojesen; sammen spillede de

firhændigt, og — et vidnesbyrd om Heises kærlige menneskelighed — da rektoren engang lå syg, lod Heise sine drenge synge for ham i en stue tæt ved sygeværrelset; og da Bojesen af helbredshensyn skulle på en to måneders rejse til Italien, skrev Heise ved et lærersold på »Parnas« den 19. juli 1862 en lang, morsom vise til rektorens pris (Hetsch s. 91).

Også Ingemann stod han nær; han foreslog Heise et samarbejde med en operatekst — det blev dog ikke til noget, men H. har skrevet musik til flere af Ingemanns digte, bl. a. til tre af I.s morgensange: »Bleg Morgenstjernen smiler og forsvinder« — »Herre Fader, lad min Tunge som min Sjæl lovprise dig!« — »Nu lader os fremtræde med Takkesang og Glæde«.

Også Sorøpræsten Ludvig Zeuthen,

præst i Sorø 1849-60, (hans sønner præsten Fr. Z. var student fra Sorø 1857, og samme år dennes broder, den berømte matematiker H. G. Zeuthen) var Heises gode ven — Heise omgikkes ikke alle og enhver, men holdt sig til denne udvalgte kreds.

Som lærer var Heise i særklasse. Forholdet mellem lærere og elever var dengang ret stift; man levede i en gensidig væbnet neutralitet, disciplinen var streng, lærerne *slog sig* ofte i gennem. Heise derimod omgikkes eleverne naturligt og tvangfrit, og prygl var ukendt; én eneste gang gav han en dreng en lussing — en ganske enestående begivenhed. Alt stift afskyede han, og — selv ivrig tobaksryger — hørte han ikke til dem, der meldte en elev, der røg tobak i Filosofgangen.

På Akademiet måtte Heise undervise

6 timer hver dag (sang og instrumental-musik), og uden at være forpligtet dertil ledede han lovsangen om morgenen; den var før hans tid blevet jasket af; nu kom der bedre melodier og tekster, eleverne gjorde sig umage, og alt foregik under ro og opmærksomhed. De årlige elevkoncerter var i den periode »en begivenhed af rang«, fortæller en gl. elev; foruden de almindelige korsange indstuderede han store og vanskelige værker med solo og kor, f.eks. af Glucks »Orpheus og Eurydike«, soldatorkoret af »Faust«, ja endog »Elverskud«, hvis opførelse han frejdigt inviterede selveste komponisten N. W. Gade til at overvære (G. efterkom dog ikke indbydelsen). Translokationerne endelig gjorde han til store og smukke højtideligheder, og han arrangerede koncerter i Sorø med elevernes kor som basis. Det kneb dog meget med tenorerne: »De forbandede bæster forfølger mig hele Livet — ved ikke at eksistere.«

Men ikke nok med det. Stor interesse viste han skolekomedierne. Ved siden af den evindelige Holberg indførte han Heibergs og navnlig Hostrups sangspil, og han var en mester i at finde velegnede aktører. Nu opførtes »Aprilsnarrene«, »Genboerne«, »En Spurv i Tranedans« og »Eventyr paa Fodrejsen«.

Den 17. august 1859 ægtede han sin elskede Ville og flyttede ind i den smukke villa »Villereden«, som svigerfaderen lod bygge til dem. Heises gæstfrie hus blev byens musikalske centrum. Villereden eksisterer den dag i dag; efter Heises tid overgik den til jægermester C. Busch, af hvis gæstfrie hjem afd. amtsforvalter H. Maés har

givet en smuk skildring (Sor.-Bl. 1920: 35); senere ejedes villaen af købmand H. A. Hansen og amtmand Vedel, hvis enke afstod den til Sorø Akademi. Nu er den ministerbolig (se L. F. la Cour: Sorø Bys Historie gennem tre hundrede Aar, 1938, s. 217 — her findes også et billede af villaen).

Af og til er det blevet sagt, at Heise i nogen grad blev kvalt af stedets indelukthed og småtskårenhed; i det store og hele befandt Heise sig dog godt i Sorø, men han kunne nok trænge til lidt afveksling og udsyn, og under 19. september 1861 fik han fra 1. oktober 1861 en orlov til udgangen af maj 1862 og rejste til Italien. I breve fra rejsen kommer han dog ofte tilbage til Sorø-minderne; et sted skriver han (⁹/₁₀ 1861): »Vi længes begge efter det idylliske Soranske Liv«, og »Naar man er borte, bliver alt i Hjemmet værdifuldt — selv de Sorø-Rendestensbrædter« (¹⁸/₁₁ 1861). Han har megen humoristisk sans; i Heidelberg har han overværet en opførelse af »Jægerbruden«: »Det vil sige, jeg udholdt kun een Act; en halv Snes Katte i Orchestret under en Overkats Anførsel, en 6 a 7 rædsomme Hunkatte og nogle Hankatte som Chorister, 4 skelende Solo-Katte som Max, Caspar, Knud og Kilian. — Alle disse søgte i en ækel Væddestrid at skringe, skraale, vræle, miaue den ene høiere end den anden« (¹⁴/₁₀ 1861). Han er ganske betaget af Rom, han er kommet til »Gudernes Land«; byen rummer en enestående rigdom, og de forunderligste modsætninger »lige fra de mange, mange smaa Lopper lige op til Paven« (²⁸/₁₀ 1861). Lopperne spiller i det hele taget en stor

rolle. De svælger i druer; »En anden Ting, hvori vi svælge, er Lopper, eller rettere sagt, de svælge i os« (¹⁸/₁₁ 1861). Og i biografien (s. 121) hedder det i et brev af ¹³/₁₁ til rektor Bojesens frue: »Aftenen tilbringes med at spille, læse og fange Lopper... forleden Morgen fangede vi 30 i en halv Time.«

Men hvad med hans musikalske produktion i Sorø-årene? Hetsch mener i sin bog om Heise (s. 94), at Sorø virkede inspirerende på ham. (Hans lykkelige ægteskab, den traditionsrige atmosfære i den gamle klosterby, omgangen med højt kultiverede personer, den sjællandske idyl).

Gånske mærkeligt er det, at denne *sjællandske* idyl affødte hans berømteste melodi: *Jylland* mellem tvende Have«, trykt første gang i »Illustreret Tidende« 1860. I brev til H. C. Andersen (¹⁵/₁₁ 1859) fortæller han, at han har skrevet ikke mindre end fire forskellige melodier til digtet; først med den femte fandt han den rette tone. »En af de bedste, renfærdigste Melodier, dansk Romantik har skænket os«, sådan karakteriserer prof. Abrahamsen Heises toner. En sjællænder og en fynbo har skabt et klassisk arbejde om Jylland; (når mine jyske elever på skolen var oppe i skyerne af selvglæde, fordi H. C. Andersen kaldte Jylland hovedlandet, søgte jeg at få dem ned på jorden igen, idet jeg tørt erklærede, at Andersens karakteristik betød »Tak for mad« — for gæstfrihed på de jyske herregårde!)

I Sorø komponerede Heise en række smukke sange, heriblandt »Savoyarden« og »Efterårsstormen«, begge af Chr. Richardt, 4 sange fra Bjørnsons »Arne«,

6 sange til Hostrups syngespil »En Nat mellem Fjeldene« samt musik til Hertz' Syngestykke »Paschaens Datter« (fuldendt 1869), og seks gribende sange, inspireret af krigen 1864, alt i alt har han i Sorø skrevet ca. 40 større eller mindre sange.

Årene gik — 1863 blev Bojesen rektor i Roskilde. Ingemann døde 1862, Zeuthen blev 1860 forflyttet til Fredericia — personligt var der nu ikke meget, der knyttede Heise til Sorø (Hetsch s. 82) — og trods alt faldt det ham svært at undvære impulserne fra hovedstaden; det ser vi i et brev til Gade (¹/₁₀ 1863): »Jeg er begyndt igjen at kigge på Hertz, men det er rigtignok ikke heldigt at være så langt fra Hovedstaden... aldrig Klangens af et Orchester (at lytte til), Ingen at tale med, Stilheden, Ro er her nok af, men også formeget.«

Efter ansøgning (september 1864) fik han da fra 1. januar 1865 sin afsked og bosatte sig i København; han døde den 12. september 1879.

Der var sorg i Sorø, da Heise drog bort; taknemmelige elever skænkede ham en porcelænsvase med et billede af »Villereden« (brev af ¹⁸/₂ 1865); den samt to buste (gipsafstøbninger) af Heise og Ville fik Sorø Akademi 1959 foræret af frøken Inger M. Bockelund; hun og hendes søster Elise B. havde tilknytning til Heisefamilien; deres morfader var Carl Ploug, som var gift med en halvsøster til Ville Heise. Busten af Ville Heise er udført i Sorø (brev af ¹⁵/₁₁ 1860), busten af Peter Heise i Rom 1862 (se Hetsch: P. H., s. 124), begge er af H. W. Bissen.

I breve til fru Tidemand mindes han

stadig Sorø-årene: »Stundom kan jeg ønske, at jeg endnu sad i det smukke fredelige Hjem i Sorø, men det er dog vist det bedste, som det er, antager jeg« (²⁰/₄ 1865); og der fortsættes: »Jeg glæder mig virkelig til at se Sorø igjen. Det ligner ikke meget Paris, men det har dog sine store Fortrin, og skulde jeg vælge et af de to Steder til stadig Ophold, saa tog jeg strax Sorø.« Jfr. også udtalelsen i brev af ⁷/₄ 1866. Mest savnede han de mennesker, han kendte og holdt af: »Jeg længes ikke efter Sorø, nok efter Soranske Individier« (¹⁸/₂ 1865).

Den lille by har alligevel betydet en hel del for den store kunstner — pladsen tillader ikke nærmere at omtale hans senere produktion, men som man elsker de gamle folkeviser uden at vide, hvem der har skrevet dem, kender og elsker vi mange melodier, uden at tænke på, at de skyldes den danske romances største komponist ved siden af Weyse.

Noter

Hovedværkerne er: Gustav Hetsch: »Peter Heise«, 1926, en grundig fremstilling, der bygger dels på oplysninger fra gamle soranere, dels på »Breve fra Peter Heise«, der udkom som bog 1930, udg. af Hetsch. Professor, dr. phil. Erik Abrahamsen har biograferet kunstneren i DBL, bd. IX, 1936, s. 616-623, og i Tidsskriftet Danmark, 4. årg. 1944, s. 124-28, har samme skildret »Peter Heise i Sorø«. I Soraner-Bladet findes flere artikler, bl. a. F. Michelsen, (s. 1866): »Elevkoncerterne og Komedierne under P. Heises Ledelse« (1916: 51), Otto Borchsenius: »Niels Engberg« (1916: 3),

jfr. artiklen »Vi danne en Klynge saa munter og fro —« (17: 23), hvori det fastslås, at Heise har komponeret melodien til denne Engbergs gode, gamle soranersang. Årg. 1930: 14 publicerer »To Heise-Portrætter« (tilhørende Otto Mackeprang) samt en sang »Peter Heises Pris —« af H. G. Olrik, en udmærket karakteristik af kunstneren. Om Heise som lærer har litteraturhistorikeren H. Schwanenflügel (s. 1864) givet værdifulde oplysninger i tidsskriftet »Ude og Hjemme« 1879, nr. 103, s. 499.

Poul Schjærff.

Piger på skolen

Vi ved alle, hvilken skole det drejer sig om!

Der var en lille notits i »Soranerbladet« fra oktober 1966. Af den fremgik, at direktøren for gymnasieundervisningen Sigurd Højby (min med flere tidligere rektor) ikke er fremmed for tanken om at give piger adgang som alumner på Sorø Akademis Skole på lige fod med drenge, mens rektor Arne Østergaard er af den modsatte opfattelse, idet han mener, at det er godt at holde på traditionerne, og at der ville opstå en række praktiske vanskeligheder.

Blandt gammel-soranere af ærketypen behøver man kun at sige tradition for at begrunde, at noget ønskes så uforandret som muligt. Det er derfor nødvendigt at tage sit udgangspunkt i dette begreb.

Tradition betyder fra latin noget i retning af »det overleverede«, og hvis man bruger denne oversættelse til

dansk, får det vist en lidt kedelig bibetydning af noget forældet. Traditionerne er imidlertid nyttige ved at give os en fornemmelse af noget rodfæstet i tilværelsen, et led i besvarelsen af spørgsmålet: »hvor kommer vi fra?«

Men der er tillige et andet væsentligt spørgsmål: »hvor går vi hen?« — her hjælper traditionerne os lidt.

Tidligere gik drenge fra Sorø ud i et mandssamfund. Deres forhold til piger og kvinder var på forhånd fastlagt. De »praktiske vanskeligheder« lettedes ved at både mænd og kvinder måtte blive i deres roller.

Imidlertid er mandssamfundet ved at gå i opløsning. Kvinder optræder som piger, man går med, elsker med, får børn med, gifter sig med og skilles fra — i vilkårlig rækkefølge. Kvinder er også kammerater, kolleger, underordnede, chefer. Det er blevet nødvendigt for mænd og kvinder at klare de »praktiske vanskeligheder« ved at tale om tingene. Og det er jo meget sværere end at spille sin fastlagte rolle.

Denne udvikling kan soranere ikke standse! Alligevel er der tænksomme soranere, der mener, at mandssamfundet bør bevares på Sorø Akademis Skole, fordi det er tradition. Fordi det er godt og trygt i denne foranderlige verden at have et sted at vende tilbage til, et sted, hvor man genkender sig selv.

Men det kan vi ikke være bekendt, hvis det sker på bekostning af kommende soranere! Disse drenge i skolens mandssamfund vil i bedste fald få de »praktiske vanskeligheder« udskudt til senere — og så vil de være ringe rustet

til at løse dem, fordi de ikke har haft mulighed for at lære piger at kende ved at omgås dem til daglig i en følsom tid.

Heldigvis står det ikke så ringe til i Sorø, som man kunne tro, thi der er i de senere år optaget et ret stort antal skolesøgende piger fra by og omegn. Man ser da også jævnt hen drenge og piger gå tur i haven med hinanden i hånden i frikvarteret. En begyndelse er gjort, og piger er vel heller ikke så forskellige fra drenge, at *al* tradition ville ophøre, dersom piger blev alumner?

Vi må acceptere, at tiderne allerede er forandret på skolen og endnu mere blandt unge uden for den. Og for nu at slutte i et sprog, som soranere forstår: jeg håber hermed at have begrundet, hvorfor jeg mener, at det vil være til gavn for vor kære gamle skole at optage drenge og piger på lige fod.

Helle Algreen-Ussing.

Soranerfrokosten

I.

TORS DAG DEN 3. NOVEMBER 1966

Ca. 30 kammerater havde indfundet sig, deriblandt som alderspræsidenter Foster Dulles (A. Feilberg — '1900) og Truman (Bjørning — '1901).

A. *Kann Rasmussen* bød som sædvanlig velkommen til alle, men dog særlig til fhv. amtslæge Max Christiansen, student 1906 og altså 60 års jubilær; ved en misforståelse glippede indbydelsen til årsfesten, hvorfor han i dag er Samfundets gæst.

Tre æresmedlemmer fylder i denne tid runde år: Edv. Lyngbeck (80 år ^{1/11}), Poul Lorenzen (80 år ^{13/11}) og N. V. Boeg (85 år ^{2/12}) — alle har de gjort en stor indsats for alt soransk. Vi tænker på dem og på skolen. Academia Sorana leve. Kanns ord suppleredes med afsyngelsen af Hauchverset med Hebos skønne akkompagnement.

Det materielle bestod af Danmarks fyldigste danske bøv — godt, at der var højt til loftet.

Kann fortsatte: Rektor Østergaard er stadig på sygehuset; vi sender ham en hilsen. Grammofonpladen er nu næsten fuldstændig optaget; lidt over 300 bestillinger er indgået; flere modtages. I skolens årsskrift for 1899 anføres en udtalelse fra 8. maj 1825 af adj., senere biskop Daugaard om en hidtil ukendt leg, Pickfolt kaldet. Spillet omtales i Billes »Skoledrenge« under navnet Batøk, rettere Batik. Når er det navn opstået? Allerede i oldtiden spillede de spartanske drenge samme spil, hvorom der kan læses i P. Mariagers fortælling »Sparta«, udgivet 1895. Saxtorp bør undersøge spillets historie. — De 200 raske gamle soraners stipendium har fået endnu en konsolidant (konsulent A. Søborg, s. '38).

Svend Clausen berettede om, at to drenge fra Sorø Akademi forleden, da de fiskede i søen, fik et særligt »bid«, nemlig to lanterner, som de fik halet op ved hjælp af et anker.

Det viste sig, at lanterne stammer fra rutebåden »Ægir«, der omkring 1909 var udsat for en skypumpe. Solsejlet, overstellet og de to lanterner gik ved denne lejlighed til bunds.

Schjærff gav en redegørelse for sin rejse til Ischia, Max Christiansen havde følt sig lidt troløs over for Sorø, men var glad ved at være her som gæst; om misforståelser på rejser fortalte Clausen og Saxtorph, og Bjørning opvartede med nogle morsomheder (ikke gentagelse, men première).

Alt gik som sædvanlig muntert og fornøjeligt, og vi mødes til julesammenkomsten torsdag den 1. december kl. 12¹⁵. Giv talrigt møde.

Bagefter deltog jeg lidt i ølstrategernes ordning af verdenssituationen og sluttede med min sædvanlige pilgrimsfærd gennem den gamle by — hvor er Gråbrødretorv en skøn plads — og hvor må det være en lille kejser, der har lagt navn til Kejsergade.

P. Sch.

II.

TORS DAG D. 1. DECEMBER 1966

Som i fjor blev det det store opbud, tænk 50 — skriver halvtredsindstyve juleoplagte soranere flokkedes om det stemningsfuldt pyntede bord, gamle og unge, fra 1900 til 1965; rart at skue en del unge.

Kann bød med stor glæde alle velkommen, derunder dem, der monne være her for første gang plus æresmedlemmerne, særlig N. V. Boeg, den vitale unge olding, der næste dag tillod sig at fylde 85. Skolen tegnes ikke alene ved sine grundlæggere (bl. a. Holberg, der den 3. blev 272 — han slog altså Boeg), men også ved gamle elevs strålende indsats, der kaster glans over Academia Sorana. Vi lader derfor

skolen leve, og medtager deri landsdommeren. Gamle og unge røster, rustne og friske afrundede formandens ord med Hauchs og Hebos skønne ord og musik.

N. V. Boeg takkede for den lidt ufortjente ros. Kunsten at blive ældre består i: At blive ved at arbejde — ikke at tage sig selv højtideligt — ikke at lade sig gå på af ærgrelser udefra — at tage forholdene, som de tilbyder sig. Som soraner har man pligt til at leve op til det, skolen går ind for. En stor ære vederfaredes mig på Sorø: Rektor Hoff skænkede mig sit billede og skrev derpå: Til min kære ven. Skolen og Soransk Samfund leve.

Carl Veistrup (s. '08) overrakte Samfundet et maleri af Ægir-Stine, som mange endnu mindes. Billedet er malt af Aage Blumensaadt (1889-1939; pr. '05). Billedet gives, da ingen af mine børn har gået på Sorø (det kan derfor ikke have interesse for dem), og jeg selv jo er gammel. Det kan ophænges ved møderne på Grand for at minde om Stine. Bifald.

Heilmann orienterede om Sorø-pladen; han havde overværet optagelsen af den i Sorø, hvad der var en stor oplevelse, både Rischel og Vads arbejde var strålende, og en lille tåre kom frem ved at høre de gamle sange. Det kan knibe med at ekspedere alle ordrer til julen; forskellige tekniske hindringer skal overvindes — men man vil først og fremmest tænke på dem, der har bestilt pladen som julegave. (Lidt indigneret mumlen fra flere).

Schjærff fremdrog med al anerkendelse af Boeg, at nogle andre ret kend-

te personers navne var knyttet til den 2. december, således Napoleon I, der på hin dag 1804 med tilsidesættelse af paven kronede sig selv som kejser og sin frue Josefine som kejserinde, og årsdagen derefter slog et vældigt slag ved Austerlitz. Hans brodersøn plagierede ham, den 2. decbr. 1851 lod han sig vælge til præsident på 10 år, og året efter, atter 2. decbr., blev han kejser Napoleon III. Af inferior betydning for verdenshistorien, men temmelig betydningsfuldt for taleren var det, at hans ægteviv fyldte år på denne dato. (Lykønskninger fra de fremmødte).

Kann vakte jubel hos de unge ved at lade årgangene 64, 65, 66 være Samfundets gæster, Chr. Grüner skumlede over pladens aflevering og henstillede, at de, der havde bestilt den først, også fik den, Warrer efterlyste sin gamle hat, som en anden ved forrige frokost havde borteskamoteret; ganske vist havde vedkommende efterladt en langt bedre; ingen reagerede — Warrer fik altså en ny, pæn hat.

Som sædvanlig var der fuldt med minder og historier. Vi mødes atter torsdag den 5. januar 1967 kl. 12¹⁵.

P. Sch.

Kunstmuseet i Sorø

Den 15. oktober genåbnede Kunstmuseet i Sorø efter otte måneders reparationer og ombygning. Der er lagt nye parketgulve, malet i dejlige lyse farver, en mur er revet ned, så der nu er en stor malerisal. Museet har fået en del nyrehvervelser samt kunstværker,

midlertidigt deponeret fra Statens Museum for Kunst.

På dagen kunne man for første gang se alt dette — og påny glæde sig over dette fine museum.

Til stede ved forevisningen var formanden for bestyrelsen, amtmand V. Wedell-Wedellsborg, museets kunstneriske leder, dr. phil. V. Thorlacius-Ussing samt kunstmaleren Knud Raaschou-Nielsen.

Mange gamle soranere besøgte museet — og jeg gentager: Gak did og bliv opbygget — kend jeres besøgestid!

P. Sch.

Cricket

Af lektor Sv. Ranvig

I.

Spillets historie og etik

Cricket har i århundreder været anset for den fornemste sportsgren i England, og derfra har det bredt sig ud over en stor del af verden, først og fremmest i Imperiet, men også i mange andre lande.

Spillets oprindelse taber sig i en fjern fortid, men i sin nuværende form har det i det mindste ca. 300 år på bagen.

I Egill Skallagrimssons saga fra ca. år 1.000 omtales en form for boldspil: »Knattleikr«, som udmærket kan tænkes at være et stadium på vejen i cricketspillets lange udvikling. Sagaens betretning er næsten lige så uforståelig for os, som et moderne referat af en cricketkamp må være for den ikke indviede, men knattleikr var et meget populært boldspil, der samlede mange tilskuere og spillere, specielt om efteråret og vinteren, når isen skabte jævne baner på søerne.

Det spilledes parvis, og spillerne var udstyret med hver sit boldtræ, og hvert

par havde en lille, hård træbold. Det gjaldt for den ene spiller om at slå bolden over den andens mållinje, og den anden skulle forhindre dette ved at få fat i bolden og derefter slå, sparke eller kaste den over modpartens mållinje. Det var et råt og farligt spil, alle kneb syntes at være tilladte, brækkede ben var ofte forekommende skader, uoverensstemmelser vedrørende spillet ordnedes med boldtræerne, eller man lånte økser af tilskuerne og slog hinanden ihjel!

Mange af de norske landnamsmænd, der befolkede Island, kom fra De britiske Øer, og da dette spil ikke omtales i danske, norske og svenske kilder, taler sandsynligheden for, at de har haft spillet med fra England. Hvis denne teori er rigtig, og meget taler herfor, kan man altså regne med, at cricket snart kan fejre eller måske allerede har fejret sit 1000 års jubilæum.

Men lad det nu være, hvad det være vil! Golf og hockey spilles jo også med små, hårde bolde, og bolden drives af sted med køller eller stave, hvorfor der her er tale om boldspil, der lige så vel kan være opståede af det oprindelige spil, og »pind« og »so i hul« hører til samme familie.

Betegnelsen cricket optræder i England omkring 1550 i betydningen af et specielt boldspil, men det er omstridt, hvad ordet oprindeligt kommer af. Det sandsynligste er, at det er dannet af det angelsaksiske ord »crycc« (krykke), og derfor formodentligt betyder: kroget stok, altså boldtræ.

På de ældre billeder af cricketspil fra ca. 1700 ses spillere udstyret med køllelignende boldtræer, og da gærdet dengang endnu kun bestod af to gaffelgrene med en overligger på, kan ordet cricket i betydningen trebenet malkestol næppe have noget med spillet at gøre. Imellem de to gaffelgrene var gravet en fordybning, som det gjaldt om at få bolden trillet ned i, inden gærdespilleren fik anbragt enden af sit

boldtræ der, og det medførte selvfølgelig, at det ofte gik hårdt ud over markspillernes fingre!

Det vil føre for vidt at gå i detaljer, men ca. 1775 havde cricketspillet fundet den form, som det med enkelte mindre ændringer stadig har.

Cricket blev bragt til Danmark af engelske jernbaneingeniører, der byggede jernbaner rundt om i landet, og den første cricketkamp mellem to danske hold blev spillet på Sorø Akademi mellem et hold københavnere fra »Den københavnske Boldspilklub« og et hold elever fra Sorø Akademi den 7. oktober 1866.

Samme år udkom en håndbog i cricket, udgivet af »Den københavnske Boldspilklub«, der understreger spillets gode indflydelse på folkets legemlige og åndelige udvikling — ja »der gives næppe noget spil, der i højere grad er i stand til at bevirke en sund fysisk udvikling af den opvoksende slægt«.

Det noteres i den 100 år gamle håndbog, at spillet nødvendiggør en hurtig beslutning og en energisk udførelse, så at det styrker den handlekraft, »som udgør englænderens væsentligste fortrin for andre nationer«.

Cricket er ikke blot et spil, skrev Jørgen Cold 80 år senere i sin udmærkede bog om cricket, det er en trosbekendelse, og for englænderen og enhver anden cricketentusiast en institution og en del af hans liv.

Det ædle cricketspil er nært forbundet med englænderens æresbegreber, siger Jørgen Cold. Det er ikke noget tilfælde, at den gamle og navnkundige cricketklub Marylebone som motto har: »Keep your promise, keep your temper — and keep your wicket up« — Hold dit ord, hold blodet koldt — og hold dit gærde.

Hertugen af Wellington er ofte citeret for ordene: »Slaget om Waterloo blev vundet på Etons sportsbaner«. Der ligger i dette berømte citat en konstatering af, at cricket ikke blot

hærder legemet og skærper synet, men giver sine udøvere en stærk følelse af samhørighed og får hver mand til at gøre sit yderste for helheden.

En gærdespiller kan ikke et øjeblik slække på koncentrationen, og kasteren udkæmper en veritabel duel med slåeren og tvinges til at opbyde al sin dygtighed og opfindsomhed. En enkelt fejl kan være skæbnsvanger, og til gengæld kan man selv på en beskedent plads pludselig få afgørende betydning. Få spil kræver mere af deres udøvere med hensyn til ordentlig livsførelse, tilstrækkelig søvn og åndelig balance, siger Cold. Det lærer udøveren skæbnens og fejltagelsens hårde og ubønhørlige afgørelse og tvinger ham til koldt og flegmatisk at modtage sin dom. (Sluttes i næste nr.)

Jul i Sorø 1966

At »Jul i Sorø« for 14. gang kan udsendes, er et vidnesbyrd om, at Sorø rummer udtømmeligt stof og tillige en stor hæder for hæftets energiske redaktør, *Osc. Lünell*.

Som sædvanlig er der sørget for et godt blikfang: Omslaget: Vinteraften ved Fraterbrønden med den hvide sne og den dunkelgrå himmel anslår hos læseren en forventningsfuld stemning og lyst til at sætte sig ind i indholdet.

Den lille indledende juleprædiken af pastor *L. Andersen*, Alsted, betoner det store ved frelserens fødsel: *Før*: mørke, angst, famlen og rådvildhed — *efter*: lys, fred og klarhed over Guds tanker om og med os mennesker. Umiddelbart derefter følger hæftets bedste artikel: Pastor *Elna Bækdorf* »Herman Bang i Sorø«. På grundlag af omfattende studier, dels i Herman Bangs »Haabløse Slægter«, hans breve og kroniker samt litteratur om digteren gives der en udtømmende skildring af den store digters Sorø-tid, og Sorø-minderne betød, meget for Bang livet igennem; hans på-

ståede Sorø-had blev til Sorø-kærlighed. — Et mønsterværdigt arbejde, som alle soranere bør stifte bekendtskab med, Fra 1880-erne bevæger vi os ind i vort århundrede med fru M. E. Schrøders fornøjelige »Erindringer fra tyvernes Sorø«. Den nu 87-årige frue fortæller levende om den tids mennesker, både de til Akademiet knyttede, omgangskredsen i byen, de historiske minder og de dejlige skove. Fru Schrøder er en lun iagttagere; hun citerer en bemærkning af sin vaskekone og gode veninde madam Jensen: »Man skulle jo ha' været et mandfolk, så kunne man nu ha' lagt på divanen!«

En god artikel er også pastor *Johs. Busch's* »Den romanske kirke i Bromme, der karakteriseres således: »Bromme kirke falder vel med hensyn til ydre pragt igennem i sammenligning med f. eks. Sorø eller Ringsted kirker. Og dog er den i al sin enkelthed køn og indtagende... en smuk og inspirerende ramme om menighedens gudstjeneste.«

I serien soranske virksomheder er vi nået til nutiden; direktør *Hugo Bach* fortæller »Eventyret om Kongskilde«, fabrikken med harver og siloer, der i 1950 startede med to stiftere og en enkelt arbejder, men som nu i Danmark beskæftiger ca. 300 mand og har 6 filialer rundt om i verden.

Tre artikler handler om hver på sin vis særprægede mennesker: Red. *Lünnell* rister en minderune over Hartvig Laursen, der gennem tretten år morede dette julehæftes læsere med en lokal »Blæksprutte«, og han bringer et uddrag af Sorø Husholdningsskoles elevblad 1914-17 om fru Eline Eriksen, der var medgrundlægger af Sorø Husholdningsskole, og som døde for 50 år siden. Pastor *Paul Honoré* har interviewet Aage Agerskov, der i »En revolutions-skæbne« fortæller om baron Behr, storgodsejer i Letland, men fordrevet ved den russiske revolution — han førte et omflakkende liv her i Danmark og endte i Sorø, han bar stolt, hvad der

blev tilskikket ham. Dr. phil. V. *Thoralacius-Ussing* fortæller i en rigt illustreret artikel om Sorø Kunstmuseums erhvervelser 1965-66. *WEP* tager sig af sporten. Dertil kommer det sædvanlige rige billedstof.

Som man ser, hæftet rummer meget — og kvaliteten er prima. P. Sch.

Kongeballet i Sorø

den 26. nov. 1966

Den sindstilstand, som regn og blæst henførte en til under turen til Sorø, blev allerede strøget bort, da den travle atmosfære ved Akademiets hovedindgang kunne spores. De unge marskaller viste vej til gemakkerne på første sal, hvor rektor *Østergaard* og frue tog imod de mange festklædte gæster.

Alle var stuvet sammen i festsalen for at overvære den stilfulde indmarch. Nydelige unge damer og flotte unge mænd i lange baner. Pligtdansen — eller pligtvalsen — blev overstået, og lektor Pihlkjær erklærede »dansen fri«. Såvel unge som ældre svang sig til melodier, der nok mere var beregnede for de sidste end for de første.

Imens dansen gik, blev der serveret sherry og tobak i de tilstødende lokaler. Hyggelig snakken, hvor pårørende hurtigt fandt hinanden.

Ved spisningen (smørrebrød og husesets rødvin) bød rektor velkommen til alle gæsterne og udtrykte glæde over, at forældrene deltager i stigende antal. Også Akademiets venner fik en særlig velkomst og en tak for bidrag til Akademiets samlinger og interesse på anden måde. På nogle korte bemærkninger om de unges adfærdsmønster konkluderede rektor spøgefuldt, at anstands damerne ikke er mindre påkrævede i dag end tidligere.

Formanden for Soransk Samfund rettede en tak til skolen og rektor og fortalte, at en ældre dame, frøken Else

Grølsted, vil testamentere et 200 år gammelt københavnsk standur til Sorø Akademis Skole. Uret har efter sigende stået på det gamle Akademi, men blev reddet ud ved branden 1813. En ekspert fra Nationalmuseet har undersøgt uret og fundet det i god stand, idet dog den smukt dekorerede kasse trænger til en restaurering, og hertil har Nationalmuseet lovet at yde teknisk bistand.

Netop afgåede rektor magnificus, professor *Carl Iversen*, havde den ære at sidde ved værtindens venstre side, hvilket foranledigede en livlig og munter tale.

Dansen gik videre, og imens sørgede stilfærdige og opmærksomme tjenere for altid fyldte kaffekopper. Klokkeren sluttede man, og alle trak sig tilbage med mindet om en smuk og værdig fest. Man nød at være til fest med de unge.

nedal.

Dødsfald

Domprovst Carl Bay

* 2. marts 1900 — † 15. oktober 1966

Domprovst Carl Bay døde den 15. oktober, 66 år gl. Han var født i Sverige som søn af godsejer Oskar Rasmus Bay (død 1934) og hustru Ulla Ingeborg Nielsen (død 1942). Han blev student fra Sorø 1918, tog 1925 theologisk embedseksamen, blev samme år hjælpepræst i Stouby-Hornum; fra 1929-34 var han sognepræst i Lyngå ved Aarhus, og kom derefter som 2. residerende kapellan til Vejlbjby-Risskov; 1940 udskiltes Risskov som særligt pastorat, og her blev han sognepræst. Siden 1951 havde han sit virke i Aalborg som sognepræst ved Aalborg Domkirke (Budolfi), provst for Aalborg købstads provst og domprovst fra 1958. 1950-62 var han formand for præsteforeningen. Han deltog ivrigt i besættelseskampen.

Dette er det ydre. Han var et menneske af ualmindeligt format, og dette kan ikke påvises bedre end i chefredak-

tør Bent A. Kochs mindeord i »Kr. Dagblad« den 17. oktober, som vi tillader os at bringe i uddrag:

Mange og svære sygdomsår gik forud for domprovst Carl Bays død i lørdags, 66 år gammel. Med sin livsvilje og optimisme kæmpede han for at fastholde de stadigt aftagende kræfter, og selv om han for få uger siden søgte og fik sin afsked, håbede han og fru Clara Bay endnu på en række år.

Carl Bay var et handlingsmenneske. Han havde stil og holdning, men var langt fra nogen almindelig, endsige gammeldags prælattype. Som formand for præsterne efterfulgte han i 1950 biskop, dr. phil. C. I. Scharling — og sjældent har man set to så forskellige typer afløse hinanden i en formandsstol. Hvor C. I. Scharling var tilbageholdende og fjern, var C. Bay nærværende, snarrådig, en hurtig og effektiv formandstype, der under indviklede forhandlinger boltrede sig som en fisk i vandet.

Formodentlig var det i årene som formand for Den danske Præsteforening — tolv travle år — at domprovst Bay underminerede sit helbred. Til hans mange nådegaver hørte ikke den at kunne administrere egne kræfter. Han respekterede ingen hastighedsgrænse, når det gjaldt egen arbejdskraft. Selvforglemmende gik han i kast med de opgaver, der lagdes hen til ham, aldrig engagerende sig mindre end 100 pct. Og opgaverne var mange, både da han var ung præst i Stouby-Hornum og siden, da han sad i Riisskov, hvor ikke mindst arbejdet ved Statshospitalet optog ham, men specielt under årene i Ålborg, hvortil biskop Erik Jensen i 1958 hentede ham. De blev hurtigt nære venner og praktiserede et forbilledligt samarbejde.

For de udadvendte opgaver glemte Carl Bay ikke sit sogn. Han elskede Budolfi, og atter var det her ikke mindst praktiske opgaver, han tog sig på og som oftest fik held til at løse.

Glad og veloplagt, taknemmelig over livet og dets skaber — sådan mødte Carl Bay mennesker og vandt sig venner. Eller rettere: Sådan mødte Clara og Carl Bay mennesker. De udgjorde et sjældent lykkeligt og harmonisk par, altid livsbekræftende og positive. Sygdom og sorg prægede deres sidste år, men ukueligt og ydmygt bar de byrder, der ville have tynget andre i knæ. Endnu før han havde nået det, vi kalder støvets år, måtte han nu betale prisen for altid at give sig helt ud. Men skete det end tidligt, nåede han dog mere end de fleste, og bittert vil han blive savnet — i sin by, af sin stand og af den kirke, det et uroligt liv igennem var hans ære at tjene.

Indienmissionær Knud Heiberg

* 4. april 1873 — † 5. november 1966

93 år gl. døde en af vort lands store danske missionærer, en farverig, markant personlighed, Knud Heiberg. Hans fader Gabriel Heiberg 1832-1817 var i årene 1861-71 lærer på Sorø; derefter blev han præst 1871 i Sjelle, hvor Kn. Heiberg er født, 1877 i Vemmelev, 1886 til 1912 i Roskilde. Kn. Heiberg gik på Sorø 1886-87, tog 1891 studentereks. fra Roskilde Katedralskole, blev cand. theol. 1897. Hans livsgerning faldt i Indien; 1905-47 var han missionær i Madras. Hans arbejde her blev enestående; han var optimist og mente, at Indien var på vej mod kristendommen. Kn. Heiberg var en glad natur, fuld af humor, men tillige taknemmelig over arbejdet og omgangen med mennesker. Han efterlader sig foruden flere børn, hustru, der den 20. novbr. fyldte 90 år, og som var sin mand en stor støtte i Indien. Kn. Heibergs brødre var *Hans Georg Heiberg* 1864-1941, student fra Sorø 1882, præst (Sor.-Bl., 26: 94) og *Povl Heiberg* 1868-1963, student Sorø 1886, vicestadslæge i Kbhvn. 1912-38 (Sor.-Bl. 1963: 65).

P. Sch.

Direktør Poul Simonsen

* 12. juli 1881 — † 7. november 1966

Poul Simonsen var søn af etatsråd, overretssagfører Ludv. Simonsen, død 1905, og hustru Agnes Davidsen, død 1901. Han kom på Sorø 1896 og udgik 1899 med studentereksamen; han ægtede 1905 Johanne Bing, datter af porcelænsfabrikant Harald Bing, der knyttede den bankuddannede Poul Simonsen til firmaet »Bing & Grøndahl«. Efter ophold i udlandet blev han 1903 sekretær, 1904 underdirektør, 1915 direktør, 1924 adm. direktør for Bing & Grøndahl. Han var stifter af og medlem af bestyrelsen for Porcelainsfabrikken »Norden« til 1918, derefter adm. direktør, og efter fabrikkernes sammenslutning i 1940 adm. direktør for begge fabrikker indtil 1959, da han afløstes af sønnen Ole Simonsen.

Poul Simonsen forstod at skaffe fremragende kunstnere til virksomheden, hvorved produktionens kvalitet i høj grad bedredes. Han konsoliderede virksomhederne, han forøgede salget, ikke mindst i udlandet og var, fremragende som han var, ved sin død, dansk porcelænsindustri agtede og ærede nestor.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i januar 1967:

2. Direktør *Dan Gunnar Diemer* (f. 1907), Vesterbrogade 33, Kbhvn. V.
3. Dommer, cand. jur. *Halvor Foss Fogh* (f. 1907), Tønder.
3. Provisor *Andreas Lose Hee* (f. 1907), Klosterengen 12, Roskilde.
4. Disponent *Einar Juhl Adolph* (f. 1887), Helsingfors, Finland.
5. Overlæge *E. Kindt* (f. 1892), Fuglevænget 16, Næstved.

5. Maleren *Eyvind Olesen* (f. 1907), Hauchsvej, Sorø.
6. Civilingeniør *Dan Frørup* (f. 1907), (s. '1925), Sionsgade 5, Kbhvn. Ø.
6. Viceskoleinspektør *Poul Grønbek* (f. 1907), Taastrup.
9. *Eyvind Barfod* (f. 1907), m. 22.
14. Læge *Rasmus Pedersen* (f. 1907), Sdr. Omme.
17. Cand. phil. *Ulrich Sophus Bronée* (f. 1882), Østerbrogade 25, Kbh. Ø.
17. Kgl. skovridder *Alfred Gram* (f. 1897), Hørsholm.
18. Fabrikant *Kay Michaelsen* (f. 1897), Hvidørevej 61, Klampenborg.
19. *Hilmar Arnold Oscar Jørgensen* (f. 1887), på Sorø 1900-02.
21. *Kai Oscar Salto* (f. 1892), på Sorø 1903-04.
22. Dommer *Finn Ryhave* (f. 1907), Hammel.
24. Forpagter *Niels Henning Folmer von Holstein* (f. 1892), Østerbrogade 54, Nyborg.
26. Lærerinde *Esther Kirstine Pedersen* (f. 1917), s. '37.
28. Grosserer *Johannes Poulsen* (f. 1897), Smallegade 52 A, Kbhvn. F.
28. Skibsinspektør *Svend Erik Kjerulf* (f. 1907), 1940 Hellerup, nu?
31. Overingeniør, cand. polyt. *Adolf Frederik Bennick Iversen* (f. 1887), Ellevadsvej 11, Charlottenlund.

*

Fra 24. november 1966 at regne er professor ved Københavns Universitet, dr. phil. *Hans Henriksen Ussing* (s. '29), R. af D., udnævnt til ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

*

Ved Københavns Universitets årsfest den 24. november blev professor emeritus *Jørgen Jørgensen* (s. '12) promoveret som æresdoktor i filosofi. I universitetets festskrift giver han, som det er skik, sin selvbiografi; i en ret utraditional form, idet han omtaler sig selv i tredje person.

På Sorø var han nr. 1 i mellemskolen, i gymnasiet sløjede han mere og mere

af og sluttede med en middelmådig studentereksamen, dels på gr. af en ulykkelig forelskelse, dels på gr. af sin musikinteresse.

Forholdet til moderen, en præste-enke, blev efterhånden dårligt, og såvel moderen som han selv bad rektor Hoff, om han måtte blive alumne på skolen, hvilket skete, og forholdet til moderen bedredes derefter betydeligt.

Han ville studere musik, men familien krævede en fageksamen, det blev filosofi — og han blev professor. Politisk gik han fra en »analfabetisk konservatisme« over til en slags »venstre-socialdemokratisme« og foretog rejser østpå. Han har altid haft tendens til at gå mod gængse meninger.

Han mener, at hans liv har været passende indholdsrigt og tillige lykkeligt, hvilket især skyldes hans forstående hustru, der døde i april 1965. Nu vegeterer han og afventer afslutningen; døden er for ham et punktum — og han er villig til at stille sit legeme til disposition for medicinere. — En i alle måder original personlighed.

*

Speciallæge i psykiatri, *Ellen Vibeke Jensen*, Sorø (s. '13), har i oktober vundet en konkurrence, udskrevet af Den forenede arabiske Republik. Opgaven var at skildre Ægypten før og nu, og hovedpræmien var en rejse til Ægypten med fuldt ophold. Til foråret finder afrejsen sted.

*

Ved en lille højtidelighed på Københavns Rådhus overrakte overborgmester Urban Hansen den 31. oktober filminstruktøren *Hagen Hasselbalch* (s. '33) to præmier og diplomer, som henholdsvis i Paris og München er blevet tilkendt Hasselbalchs trafikfilm: En storby i støbeskeen. Sammen med medaljerne fulgte en check på 1000 mark (= 1730 kr.).

*

Den 26. oktober holdt *Niels M. Saxtorph* (s. '40) foredrag på Akademiet

Grammofonpladen

SORØ MINDER

For at sikre et kunstnerisk forsvareligt resultat har det desværre været nødvendigt at tage en del af indspilningen i Sorø om. Dette, forbundet med grammofonpladeindustriens store ordrebekæftning, har medført, at kun en del af de bestilte plader var færdige inden jul. Resten kommer i januar 1967.

Pladen kan endnu bestilles ved omgående henvendelse til A. Kann Rasmussen, Falkoner Allé 7, København F., telefon: FA 1191.

om Danske Kalkmalerier. Foredraget overværedes af de to ældste gymnasieklasser samt en I. G., som lektor Balslev havde »indlagt«. Det omtalte bl. a. de nyligt genrestaurerede malerier i Vester Broby. Saxtorph har i de sidste otte år drevet fotografering af kalkmalerier som hobby og lod foredraget ledsage af farvefotos fra sin samling.

»Baldur«:

Ved en ekstraordinær generalforsamling den 9. november ang. optagelsen af I. G'ere i foreningen blev forslaget nedstemt (55 mod - 37 for), hvorfor Peter Rodholms regering trådte tilbage. Den nye præsidents første arrangement var en aften med forfatteren, humoristen Finn Søeborg, der talte om humor og læste op af sine egne bøger.

Sport:

Ved kvartfinalen i Ekstrabladets skoleturnering vandt Akademiets realhold i fodboldkamp mod Østrigsgades skole (Sundby Idrætspark) 4—0. Akademiet er nu i semifinalen. — Den 6. november spillede skoleholdet sin anden turneringskamp i fodbold mod Birkerød, der vandt med 2—1. — Mod Rungsted spil-

ledes den 11. november; her vandt Rungsted 1—0.

Soraner-Bladet

Det svundne års alt overskyggende begivenhed var bladets jubilæum; den hæder, der så kammeratlig og hjertevenligt blev bladet og dermed dets ledere til del, vil aldrig glemmes. Her var alt lutter idyl — men ellers bedømmes en bladleder særdeles subjektivt: En har erklæret, at bladet overhovedet intet læseværdigt indeholdt, en anden begavede redaktionen med nogle flasker ædel vin, en tredje betragter ham med en vis overbærende ironi. Men — lige meget: Det er redaktionen en glæde at tilrettelægge Sor.-Bl., alle bidragydere takkes meget, og jeg bliver ved, så længe jeg evner det; bladet er en integrerende del af mit liv, eller med variation af filosofien Descartes: *Scribo, ergo sum* — jeg skriver, altså er jeg til.

Red.

En fra 1920, der går:

Under henvisning til svigtende helbred, særlig dårligt syn, har professor i kunsthistorie ved Københavns Universitet (siden 1939), dr. phil. Chr. Elling, søgt sin afsked. Ved siden af universitetsarbejdet har prof. Elling udfoldet en imponerende litterær virksomhed, dels inden for sit fag, dels omspændende åndslev i det hele taget (Dickens, Shakespeare, Karen Blixen, naturskildringer m.m.), alt fremført i en elegant stil, ofte i form af kroniker, der læses med fryd. Forhåbentlig giver hans otium ham tid til nye arbejder.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Direktør N. E. Løgstrup, Hilda 337. Helgolandsgade 13, København V.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

**NORDISK
KONSULTATION A/S**

Helgolandsgade 13
København V
Telefon Hi 337

Direktør N. E. LØGSTRUP

(03) 63 22 22
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

 KNALLERT

— til hård daglig belastning

BANKEN
for Sorø og Omegn

FILIAL AF
PRIVATBANKEN
I KJØBENHAVN A/S

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker ovealt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.

VISSINGGAARD LABORATORIUM

Vissinggaard pr. Brædstrup . Telf. Brædstrup 414

Det er en kendsgerning, at Christiani & Nielsen er et af de danske firmaer, hvor mulighederne er størst for at komme til at deltage i spændende opgaver over hele jordkloden, f. eks. ved følgende igangværende arbejder:

Motorvejstunneler i Belgien, Danmark, Holland og Norge.

Havneanlæg i Brasilien, England, Libyen, Sydafrika, Thailand og Tyskland.

Flodregulering og dæmninger i Pakistan og Venezuela og...

ikke at forglemme Lillebæltsbroen i Danmark.

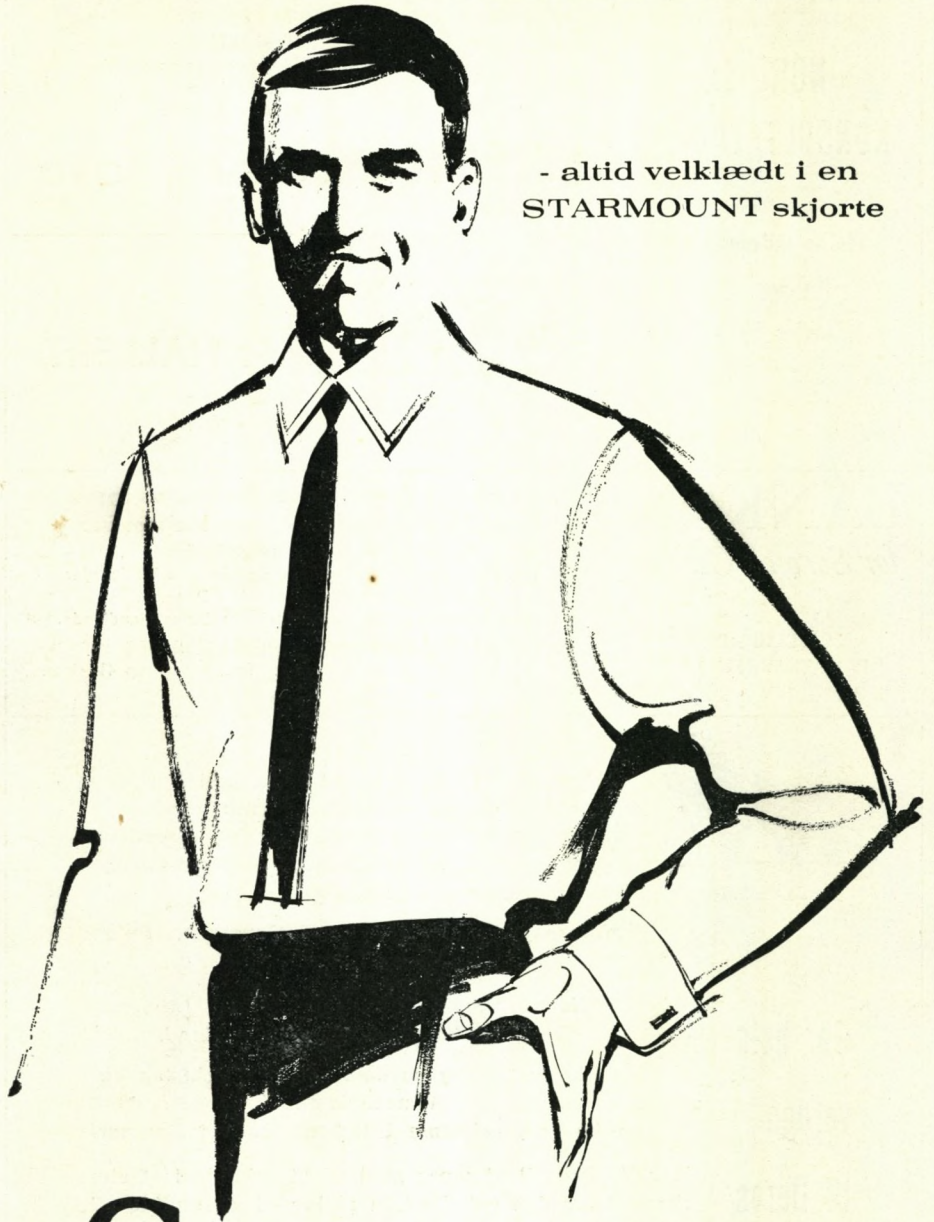
**Gør hele
verden
til Deres
arbejds-
område**

Har De lyst til at være med til at arbejde i et stort firma, hvor den enkelte kan få lov til at udvikle alle sine skabende evner gennem interessante opgaver, vil vi gerne hilse på Dem. Ring venligst på tlf. (01) 14 12 33, lokal 83 og aftal et møde på et af vore kontorer.

CHRISTIANI & NIELSEN

HR FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A MATHIESEN
VESTERBROGADE 208-3 TV
79 KØBENHAVN V

- altid velklædt i en
STARMOUNT skjorte

STARMOUNT
ET VERDENSNAMN